

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 28. grudna 1883.

List 52.

Kos kruha.

(Dr. A. Stolz. — P. Hrisogon M.)

(Dalje.)

9. Majhino zerno, katero so lani v zemljo djali, je v kacin devetih mesecih preživelo skoraj celo zgodovino. Zerno je postalo zelena rastlina, se je pet do šest čevljev vzdignilo nad zemljo, se je zgoraj samo ovenčalo s klasom, v katerem je trideset ali še več zern, pa tacih, kakoršno je bilo tisto, ki so ga jeseni v zemljo pokopali. Zerno je vstalo iz trohnobe, ter postalo nekaj imenitnejšega in lepšega, kakor je bilo poprej.

Tukaj mi prihaja na um rek iz gorske pridige, kjer pravi Zveličar: „Ljubite svoje sovražnike; storite jim dobro, ki vas čertijo, molite za svoje preganjavce, in obrekovavce, da boste otroci vašega očeta v nebesih, ki daje solncu, da sije dobrim in hudobnim in dežju, da gre pobožnim in pregrešnim.“

Pojdi enkrat v nedeljo popoldne venkaj na polje, kader solnce meseca julija na modrem nebu sveti, poglej žitna polja, kako lepoj in prijetno se zibljejo klasovi, kakor valovi na jezeru, kader ga jesenski veter boža; kako se pripogibajo in spet vzdigajo, kakor bi se uklanjali solncu in njegovemu stvarniku, ter jima dajali čast in hvalo. Čigava so ta polja? Eno je morda bogatega kmeta, ki meni, da gnoj njegov je kriv, da žito tolikanj lepo kaže; drugo kacega stiskača, ki je bil siromaškemu kmetiču denarja posodil, in ker kmetič ni mogel koj plačati, mu je brez jasmiljenja uzal polje; tretje polje je grajščakovo, ki nikdar v cerkev ne gre, in celo leto enega očenaša ne izmoli. Kdo vé, če je ktera izmed tolikih njiv, ki jih vidiš pred seboj, poštenega kristjana? In vendar je vse polje tako oblagodarjeno, tako obilno oblagoslovljeno z darovi predragega žita!

Premišluj pod tem vedrim nebom, v tem srebernem solnčnem sijaju, v pihljanju jesenskega vetriča, ki vidiš zibajoče se klasove, koliko je nehvaležnih in brezbožnih ljudi. . . Premišluj, pravim, kako človekoljuben je Bog, kako velikodušen in plemenit je véliki Bog, ki vse to daje ljudém, čeravno ga pozabljajo in žalijo! „Dá solncu sijati in dežju deževati hudobnim in krivičnim.“

Res, dolgo postajaj v tej prirodni tihoti, v tem templju z modrim stropovjem, pod veličastnim solnčnim svetilom, in pomisli, kako lep je Bog, in kako blago njegovo serce! — Kader si se nagledal in namislil,

prašaj svoje serce: hočeš li podobno biti ljubemu veličastnemu Bogu? Po vsemogočnosti, modrosti, veličastvenosti Bogu ne moreš podoben biti, pač pa po dobroti in usmiljenosti. Kako pa to moreš in moraš? ti pove usmiljeni Zveličar sam: „Ljubi svojega sovražnika, stori jim dobro, ki te čertijo, moli za svoje preganjavce in obrekovavce.“

10. Ko je solnce na žito segalo do meseca avgusta, zastaja rast, klasovi rumené, rujavé, in ko bi dalje čakali z žetvijo, padalo bi zernje iz klasja. Pa še poprej kot je potrebno pride gospodar z ženjicami, požanjejo rastlino s serpovi, ter jo pusté en dan ali dva dni na solncu ležati, da se do dobrega speče. Čudno je zdaj to, da najboljše, kar je na celi bilki, je v zernih. Pred vsem je čudno, kako da v zernu ostane življenje cele rastline. Naj se pšenica hrani še tako dolgo, ona spet oživi, ako človek hoče, ako jo zakoplje v toplo vlažno zemljo. Vse drugo pa, kar je bilo sicer na rastlini, je mrtvo, ter ostane mrtvo in suho. Brezsteblovna rastlina ne poganja še enkrat, dolgo steblo se spremeni v suho slamo, in terhki plajšč pšeničnega zernja so pleve.

Da se pa dobí pravi dragoceni živež, ki ga je narodilo žito, se morajo snopovi po skeduju ali gumnu razprostréti, potlej pa s cepci dolgo in krepko mlatiti, pretepati, skoraj kakor bi se kaj hudega razbijalo. Potem še le se izločuje močnato zerno iz smetnega ostanka; slama se poveže v škopo, prazni luski, to so pleve, se izvejejo od zernja. Sveti prerok in evangelist Janez govori o tem, da svoj čas bo Kristus ločil žito od plevela. To delo se neprenehoma opravlja. Na svetu se marsikteri košatí in široko zvira, pa so ga same pleve. V marsikteri neznatni osebi pa je drago zernje. Zanične in dragocene duše gredo vsaki dan v tisočih v večnost. „Po smerti pride sodba,“ t. j. vetje plév od dobrega zernja.

11. Zerno samo ima odslej različno usodo. Leži kakor majhino dete, iz kterega utegne biti ali ves spačen človek, živinsko satanovo bitje, pa more iz njega izrasti tudi navadni pošten človek, tudi svét, pravi ud Kristusov. Nekaj podobnega je z zernom. Nekaj ga pekó za žganje, drugo vzame pivarnik, da z znano in neznano primesjo iz njega kuha pivo. Nekaj se shrani za seme, za setev; nekaj pa se ga oberne v plemenit namen, v človekov preživek. O najvišji porabi pa, do ktere je kdaj prispelo kaj vidnega, in ktera čast je do-

deljena le pšeničnemu zernu, o tem bo pozneje prilika govoriti.

Tu pa tam pride žganjokuhar, in pokupi žito, ter ga popolnoma odtegne namenu, za kateri je žito vstvarjeno. Namenjeno je bilo žito, da bi bilo kruh, najzdravjša hrana človeku. Žganjokuhar pa žito páli v žganje, takorekoč za satanovo mleko. Kajti žganje je nezdravo človeku, ga prav velikrat tudi na duši vsega pohudobi, tako da žganjopivec časih največe grehe počenja, in s hudo smertjo končá. — Ali pa pride pivovarnik. Ta dela iz žita sladje, ga meša z vsakoverstnimi zelišči, večkrat s prav sumljivo robo, ter vari pivo iz njega. To pivo utegne piti priden delavec; morda ga poživí in okrepi, in tudi nekoliko pohrani. Vendar pa se pivo, sploh rečeno, ne bo moglo imenovati posebna dobrota človeštvu. Morebiti vsaki večer največ piva (óla) taki popijo, ki ga prav nič ne potrebujejo, ki so že tako preveč rejeni. Veliko jih pivo tako pije, kakor drugi puhajo smotke, t. j. ne kakor bi hteli telesni potrebi zadovoljiti, temuč loknejo zdaj pa zdaj od rujave tekočine, da goltanec podražijo in povesele, telo obtežé, in počasu zdravje spodkopavajo. Pravijo tudi, da kdor pivo veliko serka, počasu in počasu oblazni, bode trapast, in še bolj nespámeten, kot je bil poprej. Ako pa pivokunar veliko žita skupi in za pivo potratí, se s tem siromaku kruh podraží; to pa ni prav.

Kako se zerno z vsejanjem pomnoži, sem prej povedal. Zdaj bom povedal kako zerno doseže svoj pravi in zaunji namen, namreč, kako se v kruh spremeni, potlej pa še do posebne časti povzdigne.

12. Zdaj bomo zerno zasledovali na toliko, na kolikor služi človeku v pravo hrano. Ta namen se ne doseže tako hitro. Najprej se mora žito v mlin prinešiti, ker človek neče, kakor dela tič, kar celih zern zobati. V mlinu se mora zernu vzeti zadnja obleka. Tudi težki kamen mora zernu razdrobiti in somleti v moko. Snežnobela moka od tolikih zern, ki so bila na polju, in celo na taistem klasu, drug od družega ločena, se zdaj zmeša, da ni poznati, od kterelega zerna je ta ali oni prašek. Le sam Bog vé od vsacega prahu, od kod je. — Moka potuje zatem po mnogih ovinkih k peku.

13. Najpoprej je bilo zrelo žito od korenju poserpano. Potem so bili klasovi tako razbijani od mlatičev s cepci, da en sam mlatičev udarec bi mogel človeka ubiti, ko bi ga nesrečno na glavo zadel. Cépecev les pa še ni bil dosti terd. Žito je moralo priti med mlinske, po več centov težke kamne med kterimi bi se bile zdrobile cele terde kosti, kaj še le ubogo zernje. Pri peku se začne spet drugo, djal bi, neusmiljeno ravnanje, obdelavanje moke z vodo in ognjem. Lepa, bela, rahla moka se z vodo premesi v testo. V to testo pride kiseline, kvas, drožje. Mokra moka dobí takorekoč merzlico, vré, vzhaja, zgubi sladki ukus, testo je ukvašeno.

(Dalje prih.)

Svetloba — luč.

(Dalje.)

Kar kedó nima, ne more drugim dati. Tako imenovani veleúmi se sami čutijo in spoznavajo jako nesrečne. In ne da bi druge odvrčali od nesreče, v kateri sami tavajo, jih zapeljujejo, da bi tudi drugi postali černomiselní zagrizenci, kakor so sami. A. Humbold pravi: „Polno zmot je to pustobno življenje, množi se v meni žalost in nezadovoljnost.“ Göthe: „V 75 letih nisem, da bi rekel, imel 4 tedne prave zadovoljnosti, moje življenje mi se dozdeva kakor da vedno valim težak kamen, ki mi neprenehoma spoderka in zopet v novič ga moram vzdigovati; meni je kakor štakorju

(podgani), ki se je otroval, po vseh luknjah teka in pije vse tekočine in žrè, kar mu pod gobček pride, v drobu pa ga skli in peče neugasljivi ogenj.“ Lessing: „Silno sem lačen in žejen, po trdnem prepričanju (resnici), da kakor Ereshton vse žrem, kar je le hrani podobno.“ Schiller: „Le toliko vem, da nisem bil nikoli srečen, da je serce pusto, glava temna. — kaj prav za prav hočem, sam ne vem.“ Novejši so še veliko bolj zagrizeni, kakor so bili stareji; poslušajmo nektere. Strauss: „Da je sreča, in da človek jo more kedaj doseči, to je zgolj goljufija, ktero veruje le brezmišljeno prostaško ljudstvo; za luč sedanje omike in vednosti niso taki dozoreli. Pri nas naj ne iščejo družega kot golo resnico.“ Hartmann: „Pri nas modrijanih (učenkah brezvernih) naj nihče ne išče tolažbe; kdor jo želi imeti, jo utegne v pridigah in molitvenih bukvah najti.“ (A. M. Weiss): Apologie des Christenthums I. B. 50. in II. B. 642.) Darwin: „Da bi kako Božje razodenje bilo, ne verujem, in gledé neumerjočnosti in prihodnjega življenja naj si vsak izbere med mnogimi nasprotnimi tisto muenje, katero mu naj bolj ugaja.“ (Pismo D. od 5/6. 1879 nekemu nešškemu plemiču.) Ali niso to tužni, brezupni nauki? In vender v svoji zaslepnosti jih kot edino oserčivne c lo po ljudskih šolah priporočajo! Že l. 1870 je na nemškem dunajskem učiteljskem zboru neki Köhler rekel: „Tri reči priporočam vsem učiteljem: Lessing, Schiller, Gothe.“ Dr. Kapp pravi: „Vsa tema, ktero je (keršanska) Cerkev vvedla v šole, se mora dandenes iz šol pregnati.“ Bavarski šolski časnik l. 1872: „Keršanski duh je otroval večino šol; in nauk, ki uči, da je naše sedanje življenje le pripravlanje za prihodnje, je neznausko škodljiv, ker je ostrupil korenike človeške za blagostanje.“ (Jos. Lukas: Der Schulmeister v. Sadowa str. 283.) In poslednja številka dunajskega šolskega časnika: Oesterr. Schulbote l. 1880 pravi: „Naš časnik je naprednjaški in ravnoversten onim borilcem, ki branijo avstrijsko šolstvo pod temnimi haljami (duhovskim vplivom), da nam ne zakrivajo še to malo nam dovoljene solčne svetlobe.“

Vsem takim zagrizenim mračnjakom, ki bi človeštvo radi zapeljali v temo brezbožnosti in v smertne sence brezverstva, doní kot grom nasproti beseda prerokova: „Gorjé vam, ki pravite dobremu slabo, in slabemu dobro: rečete temi svetlo in luči tema, grenko imenujete sladko in sladko grenko.“ (Iz. 5. 20.) Kot ojstri je meč opominj apostelnov: „Nihče vas ne varaj s praznimi besedami; kajti zato prihaja jeza Božja na sinove nepokorščine. Ne bodite torej deležniki njih! Bili ste namreč nekđaj tema, zdaj pa svetloba v Gospodu: kakor otroci svetlobe živite; Ne vdeležujte se nerodovitih dél temé; temveč grajajte jih; kar skrivaj počenjajo, gerdó je praviti. Vse to pa, kar se graja, razodene svetloba; kajti razodeto je svetloba. Zató pravi: Zbudi se, ki spiš, in vstani od mertvih, in razsvetlil te bo Kristus.“ (Efez. 5. 6—14.)

Jezus je ono „solnce pravice“ (Mat. 2), po katerem so zdihovali pravični starega veka, ne le judje, ampak tudi bolj zavedni ajdje. In glej! „Narod, ki je sedel v temi, videl je veliko svetlobo; in kteri so sedeli v smertni deželi in senci, zasvetila jim je luč.“ (Iz. 9. 2.) In Simeon starček nima druge želje, kot to luč videti, in ko jo zagleda, nebeška radost napolnuje mu sercé ter pravi hvalijoč Boga: „Sedaj spustiš hlapca svojega, Gospod, po svoji besedi v miru, ker so vidile moje oči tvoje zveličanje, ktero si pripravil pred obličjem vseh narodov, luč v razsvetljenje nevernikom, in v čast Izraelu, svojemu ljudstvu.“ (Luk. 2. 29—32.) Lepo popisuje slavni pesnik poljski A. Mickiewicz ono veselje stanovnikov severnih dežel, ko zopet prišine solnce po dolgi zimski noči od novembra do prosinca: Tužna pa

vendar veličastna je ta dolga noč; temno-modro nebó se lesketá od milijonov zvezd in zvezdic, a one nič ne grejejo in ne svetijo, temuč le blišé se kot očesca nadzemjskih bitij, ki pomilovaje gledajo doli na to žalostno zemljo. Včasí se razpnè čarovna svetljava po obnebjí, burjava, ki hitro preminja svoj blesk, ter je kot nekov boj nadzemskih duhov, kot neka sanja spijoče zimske zemlje. Meseca januarja (prosenca) željno pričakujejo prihod solnca. Proti poludnevu je nekaj zasvetilo kot zarija, a solnce, krasno dobrodejno solnce, ni hotelo še pokazati svojega lica. Nobena molitev ne prošnja niti ktera koli moč človeška ne priklíče ga iz silne daljave; ne more ne za trenutek privabiti njegovih svetlih žarkov.

Mi, ki smo vajuí to oživljajočo luč vsak dan uživati, se poslovimo zvečer od solnca in nič ne mislimo na njegov zopetni prihod v jutro. Jutre! pravimo, in se ne brigamo dalje. Kaj pa, ko bi kedo rekel: Jutre ne bo dueva. Solnce dolgo dolgo časa se ne bode več prikazalo in vedna noč bo svet zakrivala s svojo temo več mesecev zaporedoma. Kako bi želeli solnčnega izhoda, kako nesterpljivo bi ga pričakovali in s kako radostjo in veseljem bi pozdravili prvi vzhajajoči žarek. Z istimi občutki se pozdravlja tu (v severnih deželah) ne le solnčni izhod, temuč že ta čas, ko se zasvitljava mala zarija. To so dnevi prihoda, in oni dan, ko se resnično prikaže prvi žarek, ti dobri ljudje obhajajo praznik, dasiravno niso pogani. Ob 11 zjutro se začenja malko svitati: zora je. Na verhu pečín, ki se spenjajo poleg Kolime (reke), se vidijo fantastične, velikanske, nerazločne podobe, in na severni in na jutrovi strani se morje razširja, tiho, mirno, ne giblje se, mrtvo je, zmerznjeno, — večnosti podoba. Polagoma se v jutranji zariji ledene gore čarovno lesketajo in žaré se v tisočeri barvah. Vsi domačini imajo vperte oči na ono stran, kjer vedó, da prav tam se prikaže prvi žarek. Navadno je vreme tiho, a kakšenkrat pihljá ledena sapica od zmerzlega morja sem, ki pa zmanjšuje živo pekoči mraz. Kar neutegoma se sliši z versička bližnjega griča veseli krik, radostni kratki vzdih oznanujoč prihod vsa bitja oživljajoče svetlobe: „Je je! je že tu!“ Okrogli rob zlatega solnca se pomolí veličanstveno na obzorju, ter v istem hipu razsiplje tisočere svitlé žarke, ki odsevajo iz milijonov bisernih iskric s slano nasitenega zraka, in se žaré kot ognjene zvezdice na ledenem licu. V daljavi na zledenem morju si oblikuje domišljija čarovne stolpe, kipe, gradove, mesta iz najglajšega in čistejšega kristala, pa ne od človeške roke zidanih, ki se jih še dotakniti ne smé. A zdi se ti, zdaj zdaj jih dosežeš, če le roko stegneš. Vse to se dozdeva, kakor neka svetla čarovnija. Ali to veselje tukajšnjih prebivalcev, ah, tako hitro mine! Komaj je solnce izišlo, že zopet zahaja in kmalo zgine: v eni uri je bilo jutro, poldne, in večer.“ (Slovstvena zgodovina II. b. 23. lekcija.)

Po dolgi, 4000 lét terpeči zimski noči je „kakor solnce se rodil Zveličar svetá,“ in prisinilo je po besedah sv. Ambroža, ne staro solnce, ki je kakor služabnik vstvarjeno za minljivo življenje, ter dan za dnem vzhaja in zahaja, in nam ga vsak oblak ali zid zakriva, in bode sodnji dan otemnelo, — ne to, ampak novo solnce je izišlo iz betlehemskega hlevca. To kraljuje v času in v večnosti, vse ovire premaguje, v naša serca ima svetiti, ter jih z novim življenjem in milo toploto osrečiti. To solnce, nad vse stvarjena solnca neizmerno krasnejše, o veselíte se nebesa in raduj se zemlja! to solnce je po napovedovalni zori prerokov v sveti božični noči izišlo nad solzno dolino svetá. Zvezdice, ki so kot evangeljske modre device z gorečimi svetili mu naproti šle v eni noči (polnoči) so ga našle, in ena iz med njih je od silnega veselja tako zažarela, da je nje blišč daleč v jutrove dežele segal. O blažena sveta noč,

srečnejša kot vsi prejšnji dnevi, ko je iz naj čistejše Device, kakor iz svitlé zarije se rodilo tisto solnce, o katerem navdušeno poje cerkvena božična pesem: „Zveličar, Jezus, vseh ljudi, ki prej. ko luč bliščala je. V vsem slavi svoji enacega Te Oče večni je rodil: Svetloba, luč Očetova, Narodov večno upanje... O Jezus! bodi slava Ti, Ki si iz D'vice se rodil, Z Očetom, z Duhom blaženim, Na večne čase večnosti. (Dalje nastl.)

„Cruz de cruce. Lumen in coelo,“

ali:

Prusko oziroma na Vatikan.

Še zmeraj imajo listi dosti pisati o tem, kakošen pomen ima obiskanje pruskega princa pri sv. Očetu. Tega gotovo nihče ne more terditi, da bi bilo to obiskanje brez pomena; pa tudi podtikanje, da bi bil princ šel pred papeža iz kaķe zvijače, da je hotel sv. Očeta le žaliti ali celo za hebca imeti, ni opravičeno; tolike nepostavnosti tudi sicer zvijačnemu prusaštvu in Bismarku ni pripisovati. Če bi pa obiskanje tudi nič več pomena ne imelo, je že dosti velik pomen to, da je cesarski sin obiskal „Papeža jetnika,“ obiskal pa „vradno“ in si dal postreči v Vatikanu s sprejetjem papeževe vojašine, papeževih častnikov, ter da je tako s tem priznal papeževo suverenost (vladarsko gospostvo), kar papež kakor jetnik še po zunanje skazati premore. Kdo bo kaj tacega tolmačil za zgoli igračo! Resnica bode menda to, da so okolišine prignale zdaj nemškega, kakor prej ruskega cesarja, če tudi oba drugoverca, bližati se Kristusovemu namestniku. To pa se godí v naj večí sramoto katoliške Italije in katoliške Francije, katerih narodi so katoliški. vlada obojua pa odpadna, sovražna, preganjavska, tlačivska proti papežu in Cerkvi. Zato bi se morebiti ne motil, kdor bi bil tega prepričanja, da bodete v ne daljnem času obé ti vladi imeli osodo Savlovo; ako še do časa ne nastopite poti Rusije in Prusije, pa v višjem pomenu kot uni vladi, namreč kakor vladi katoliški.

K temu pa naj omenimo, kako se prepirajo časniki, če je princ Friderik Viljem prišel v Rim zarad Vatikana (papeža) ali zarad Kvirinala (novolaškega kralja)? List, ki gotovo ni „klerikalen“: „Corrispondenza pol.“, z malo besedami to prašanje določuje, ker pravi, da naj se pogleda po prvih naznanilih o tej reči. Med vsimi naj prvo naznanilo je bil telegram, čisto suh, iz Madrida, ki je rekel, da princ se podá v Rim papeža obiskat. Morebiti je to naznanilo neke duhove ali dihurje speklo, ker urno se je razlilo drugo naznanilo, prvemu nekako nasprotno, namreč: Friderik Viljem pojde v Rim kralja obiskat. Vse psevdoliberalno časništvo je od tistega trenutka terdilo, da edini princev namen je: obiskat Kvirinal. Pa kaj to pomaga, ko je bila kravica že iz hleva? Mladolaška „Libertá“ je na vso sapo lovila kravico in še prav butoglavo pisala, da princ je še le v ponedeljek (dan pred obiskanjem papeža), tedaj še le v Rimu, izrekel željo papeža obiskati. Ravno tisti dan pa je pisala vladina „Kreutztg.“ v Berlinu, da obiskanje papeža je bilo določeno že davno poprej kot je princ prišel v Rim, in da zadevni koraki so bili storjeni z Rimom od ministerstva v Berlinu. Vedó tudi, da minister Mancini je skušal po laškem poslancu v Madridu princa nagniti, naj se spominja, da je v Rimu Kvirinal (namreč papežu ugrabljena palača, v kateri zdaj mladolaški kralj po krivici prebiva). Ko je bilo to doseženo, so Umbertovi organi na vse kripnje pripravljali princu cesarsko sprejetje, poslali mu laške barke naproti itd. itd.

Zdaj pa boje Mancin-u griva visoko raste, češ, da vsa zasluga zarad tega slavnega obiskanja gre njemu. In s tem zopet pa je hudo razžalil visoke kroge v Kvirinalu samem. Njemu se je pospešilo, pišejo zdaj, da je v migljeju zmešal listo v rokah cesarja Viljema, dednega princa in Bizmarka samega.

Besede princa samega pa reč še naj bolj za gotovo pojasnujejo. Poklonila se mu je bila namreč pruska naselba v Rimu, in o tej priliki je rekel: „Prav vesel sem, da Vas imam pred seboj. Ta prilika je kaj posebnega, ker ne le da sem bil gost svojega visocega prijatelja kralja, temuč še posebej, ker sem zamogel obiskati Svetega Očeta. Zanesljivo se nadjam, da to moje obiskanje bo imelo naj srečniše nasledke za našo domovino.“

Dunajska „N. fr. Presse“ je v nekem telegramu zamolčala besede „še posebej“ (particularmente) in je nekoliko predrugačila pomen poslednjih besed. Pa tudi tako za liberalne in judovske ušesa poglajeni princev odgovor ima visok pomen in razodeva vse napačno počenjanje „signora“ Mancini-a in njemu podložnega časništva.

In ako to ni še zadosti, pristavlja „Eco,“ ki to stvar obširno obravnava, nam poterja ravno to „Republ. fran.“, ki pravi: Princ gre obiskat papeža in ne kralja. Enako „Siecle.“ „Giorn. Petrograški“ pravi, da Friderik Viljem je imel v Rimu eno samo opravilo, to je, spravo Prusije z Rimom. Nemški časniki pa, ki so odrekli popotvanju politični namen, so zdaj v lepi zadregi.

Rogovilski časniki brizgajo jezo, zakaj da se princ za vožnjo v Vatikan ni poslužil kraljevih konj, ampak najetih.

Pogovor s poglavarjem sv. Cerkve ni terpel 35 minut, kakor so naznanjali prvi telegrami, ampak 7 minut manj kot celo uro. Bil pa je pogovor naj priserčniši. Princ se je trikrat poklonil kakor vleva obrednik. Katoliški iz spremljavanja, med katerimi je bil general pl. Loë, so papežu roko poljubili.

Tudi „Vaterland“ 23. t. m. je te misli, da pot pruskega princa je ta: „Vernimo se v Rim nazaj!“ Bizmark ni sicer šel v Kanoso, šel pa je sin cesarja Viljema v Rim. To pot je storil skoz Španijo, kjer je bil pri blagoslovljevanji statuve Izabele Katoliške.

Nočemo si delati prevelikega upanja, kakor bi imelo v naglici vse bolje biti na Pruskem, ker so okolišine znane; veliko pa je, ako se je pri tako terdi zagrizenosti le samo svitel žarek k boljšemu pokazal. In kako velikansko djanje je to! Kako neutajljiv nasledek Materii Božji posvečenega mesca oktobra!

Pij IX je moral pretežki križ nositi do groba: Cruc de cruce! Toda: „Per Crucem od Lucem“ — Po križu k luči! Leon XIII je v resnici „Lumen in coelo“ — Luč na nebu — s svojo modrostjo in razsvitljenostjo in z duhom molitve. Še pred novim letom tedaj je bil pruski cesarski princ v Vatikanu, in nedavno poprej je bil ruski poslanec zopet vstanovljen v Vatikanu; tedaj v enem letu sta se dva tako mogočna vladarja, — k temu še drugoverska — v Rim obernila. Ali ni to velikansko djanje Leona XIII v enem samem letu?

Iz Mariborske diecezanske sinode.

II.

De Clericorum circa res politicas agendi ratione.

Nemo est, qui hanc quaestionem, scilicet quomodo sacerdos speciatim in cura animarum constitutus aut alio munere publico fungens, sese gerere debeat in moderno rerum politicarum statu, superfluum aut non magni momenti esse dixerit.

Hac in re saepe plane diversae opiniones et judicia hinc inde proferuntur, dum nonnulli asserunt, res politicas sacerdotem omnino nihil tangere, imo pro ipso quasi non existere debere; alii econtra vocationi sacerdotis haud obsistere contendunt, se more laicorem absque discrimine rebus et negotiis politicis immiscere iisdemque occupari.

Sciat ergo oportet sacerdos, qua via ipsi tuta conscientia incedendum sit, quidque ipsi liceat aut expediat, quid vitare teneatur.

Id quod Sanctissimus Pater Leo XIII. in epistola dto. 8. Decembris 1882 ad Episcopos Hispaniae scribit, ubique locorum valet et norma esse debet clericis: „Nominatim — ait inter alia — vehementer studeant modestiam atque obedientiam tenere, qui sunt ex ordine Cleri, quorum dicta factaque utique ad exemplum in omnes partes valent plurimum. Quod in muneribus suis insumunt operari, tum sciant maxime fructuosum sibi proximique salubre futurum, si se ad imperium ejus nutumque finxerint, qui Dioecesis gubernacula tenet. Profecto sacerdotes tradere se penitus partium studiis, ut plus humana, quam coelestia curare videantur, non est secundum officium. Cavendum igitur sibi esse intelligant, ne prodeant extra gravitatem et modum Denique magni refert, sese ad hanc disciplinam accomodare, qui scriptis praesertim quotidianis pro religionis incolumitate dimicant.“

Scriptores monemus, ut amotis lenitate et mansuetudine dissidiis, conjunctionem animorum cum ipsi inter se tum in multitudine tueantur, quia multum pollet scriptorum opera in utramque partem. Concordiae vero cum nihil tam sit contrarium, quam dictorum acerbitas, suspicionum temeritas, insimulationum iniquitas, quidquid est hujusmodi, summa animi provisione fugere et odisse necesse est. Pro sacris Ecclesiae juribus, pro catholicis doctrinis non litigiosa disputatio sit, sed moderata et temperans, quae potius rationum pondere, quam stilo nimis vehementi et aspero victorem certaminis scriptorem efficiat.“ Et ad Cardinalem, Archiepiscopum Dublicensem scribit idem Sanctissimus Pater in Brevi dto. 1. Ianuarii 1883 inter alia: „Ecclesiastici ordinis viri sese adjutores praebeant Pastoribus suis, ac ipsis in civium animis moderandis et perturbationibus publicis compescendis suam operam fideliter navent.

Verumtamen ad hanc salutarem vim sacri ministerii propriam exercendam, si agatur praesertim de popularibus conventibus, in quibus magno animarum aestu de causa publica disceptatur, et civilium concertationum procellae commoventur, opportunum fore consilium putamus, si . . . iis tantum ecclesiasticis viris eosdem conventus adeundi veniam tribuendam censueritis, in quorum potissimum sapientia confiditis et in quibus major aetas ac usus rerum effecit, ut prudentia, consilio et auctoritate praestent, ideoque possint praeter caeteris concitatae multitudini ad recta et honesta duces esse, fallacibus improborum judiciis occurrere, officii rationes tueri ac defensores esse optimi partium optimarum.“ —

Quid ergo? Num sacerdos, imprimis animarum curatus, indifferens esse debet quoad res politicas et principia, quae hoc respectu in parochia vigent et dominari volunt? Minime!

Potius vigilans sit pastor etiam quoad haec, et sollicitus observator, ne malae et perversae sentiendi rationes irrepant, religioni catholicae haud minus, quam civili ordini periculosae et nocivae. Pontissimum attendat ad ephemerides, quae in parochia propagantur; aere suo, in quantum potest, et commendatione adjuvet bonas; eliminare studeat, nulli parcens operae, malas — ast prudenter. Si necesse est, moneat, obsecret,

inceptet in omni patientia et doctrina — et sine omni partium studio. Quam maxime caveat, ne ulli mere politicae parti aut factioni adhaerere et plus justo uni alterive patrocinari videatur. Superior sit sacerdos quibuslibet.

Quamvis autem sacerdos in rebus politicis prorsus indifferens esse nec debeat nec possit, nullatenus tamen rerum politicarum studio ita deditus sit, ut hae principale objectum ejusdem curae et occupationis evadant, aut ipsum quomodocunque in explendis officiis, quae ipsi qua sacerdoti — et animarum curato incumbunt, impediunt. Semper prae oculis habeat, populum fidelem ab ipso qua pastore non in rebus politicis sed in fide christiana et moribus instrui velle. Hinc severe interdiciamus, occasione functionum ecclesiasticarum, multo adhuc minus e sacro ambone de rebus politicis loqui.

Munus vel officium mere civile e. gr. in communitate, nemini sacerdotum licet suscipere quin prius expressam facultatem ad id a Nobis obtinuerit. Hortetur fideles sibi commissos, imprimis ruri degentes, ne et ipsi nimis politicis rebus occupentur, quod absque detrimento domestico vix facere possunt.

Premišljevanja in molitve za vse stanovce.

(Po načertih ranjega čast. g. Antona Furmacerja sestavil J. A.*)

Za prvi dan prosenca.

Neizrečeno velika cena časa.

Čas je v nekem oziru naj bolj dragoceni dar Božji. Ze ajdovski modrijan Seneka je imenoval čas naj dražji med vsimi rečmi (tempus res omnium pretiosissima). In s sv. Bernardom terdijo vsi cerkveni učeniki, da s časom se ne da nobena druga reč v ceni in imenitnosti primérjati (nihil praestantius tempore). Sv. Duh pa nas opominja po modrem Sirahu, da moramo na čas prav posebno paziti, ko pravi namreč: „Fili conserva tempus! Sin, čas prav obračaj!“ (Eccles. 4, 23.)

Da bomo to resnico še bolj spoznali, premislimo sledeče:

a) Vemo, da je milost (gnada) Božja več vredna, kot vsi zakladi tega sveta; to si pa le pridobimo, če čas prav obračamo!

b) Naš poklic in naš namen so nebesa! Tam je naša prava domovina in kraj tistega veselja, kterega nobeno oko ni vidilo, nobeno uho ni slišalo in ktero še v nobeno človeško serce ni prišlo; in to neizrečeno srečo si zamoremo le v času pridobiti!

c) Večno zveličanje, ki nikdar ne bo minulo, in kterega vse britkosti tega sveta niso vredne, bodo zopet le tisti dosegli, ki s časom prav ravnajo.

d) Bog je studenec vsega veselja, vse sreče, vse tolažbe; vse zadovoljnosti; ali Boga gledati je zopet le plačilo za dobro porabljeni čas. Zato se v tem oziru lahko reče, da je čas toliko vreden, kolikor gnada Božja; in še toliko, kolikor nebesa, kolikor večno zveličanje. Saj čas nam je le zato dan, da v času Bogu služimo, da dobra dela opravljamo, da si vedno več zaslužnja pridobivamo in slednjič k gledanju Božjemu pridemo. — Iz tega se pa tudi lahko spozná, da nobena zguba ni hujši, kakor zguba časa. Zgubljeno premoženje, zgub-

*) Teh prelepih in koristnih premišljevanj je šestdeset in obsegajo po večem vse imenitniše resnice, posebno pa nagibe k pravemu poboljšanju. Ranjki gospod Anton so po preteklih dveh mesecih to premišljevanje v novo pričenjali in so torej vsako premišljevanje 6krat ponovili. Prično se z novim letom, zato je primérno, da prvo za novo leto princse že zadnji list starega leta.

ljeno dobro ime, zgubljeno zdravje se lahko še nazaj dobi — le čas, enkrat zgubljen, ne pride več nazaj. Nikakor ni mogoče storiti, da bi zgubljeni čas zgubljen ne bil, ali da bi se povrnil. — Nobena zamuda ni tako škodljiva in nima tako žalostnih nasledkov, kot zamuda časa, ker nam je v času toliko storiti, toliko popraviti! Pogubljeni v peklju bi radi 1000 let v najhujši pokori živeli, ko bi jim bil le eu sam trenutek dovoljen, da bi mogli popolnoma kesanje čez svoje grehe obuditi, ker jim pa to ni dano, vekomaj obžalujejo zgubo časa.

Molitev.

O dobrotljivi, usmiljeni Bog! zahvalim Te za veliki in dragi dar časa, kterega si mi dodelil, in da si me toliko lét pri življenji ohranil. Le to mi je žal, da sem toliko lepega časa zamudil, z lenobo ali z drugimi grehi zapravlil. Oh zgubljene leta moje mladosti! Zastonj vas kličem — nič več vas ne bo nazaj! Oh koliko bi bil v tem času lahko dobrega storil, kar sem tako po zanikernosti zamudil! Oh moj Bog! iz serca mi je žal zavoljo tega, ker sem toliko dragega časa zamudil, ker sem toliko časa, namesto obračati ga v Tvoje češenje, v svoje in bližnjega zveličanje, pa ga obračal v greh, v Tvoje razžaljenje. — Zdaj pa terdno sklenem, ta čas, kterega mi bodeš v svojem usmiljenji še dodelil, vse minute, ure, dneve, vse tedne, mesce in leta le v to obračati, za kar si nam jih odločil, namreč v Tvoje čast in v svoje zveličanje! Darujem Ti vse minute svojega nadaljnega življenja, in hočem jih tako obračati, da bom dolžnosti svojega stanú zvesto in na tanko spolnoval, da bom prejšne zamude z dvojnato gorečnostjo nadomestovati skušal in vse dni svojega življenja v pokoro porabil. O Bog, daj mi svojo gnado in pomoč, da bom vsaki dan tako živel, kakor bi bil zadnji dan mojega življenja, in da bom zdaj tako delal, kakor bom na smertni postelji želel, da bi bil ves čas življenja delal. — O Bog, daj mi gnado, da bom s časom, tem najdražjim darom, tako gospodaril, da si prav veliko z njim pridobim, velik dobiček naredim za-se in za druge, ter si v tem kratkem času večno zveličanje, večno plačilo zaslužim. Amen.

(Konec nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. O lepih božičnih praznikih so bile pri spodbudnih opravih cerkve napolnovane. V stolnici so namesto bolehnega premilostnega gosp. škofa, kterim dobrotljivi Bog ljubo zdravje poterdil, pontifikalne opravila prav čvrsto zverševali milostni gosp. stolni prošt Jožef Zupan, kakor tudi poprej o godih patronske in neomadežanega spočetja M. D. Vreme je bilo vgodno, če tudi precej snega zemljo odéva.

Iz Štange. 20. grudna 1883. Prav je, da se ljudski misijoni na več krajih obhajajo. Zakaj resnica je, ki se ne da tajiti, da oni veliko koristijo. To poterjujejo duhovni pastirji, kjer je bil misijon — pa to tudi jaz terdim iz lastne skušnje, da je res velik blagor ljudem sv. misijon, če le duhovni tudi delajo v duhu sv. misijona. — Če pa tega ni, se pa res sad ne kaže dolgo. Tudi pri nas se je letos od 21—28. grudna obhajal sv. misijon. Ljudstvo se ga je pridno vdeleževalo. Tudi čas je bil prav vgoden za to sv. opravilo, ker ni bilo že več dosti dela, — a gorko je bilo pa še. Nerodnosti in nesreče ni bilo nobene, akoravno je bilo 28. grudna, ko je bil sklep in ob enem veliki shod sv. Šimna in Juda, toliko ljudstva, da morda še nikoli ne tukajtoliko. Vodila sta sv. misijon čč. gg. lazarista, † superior Jan. Kukovič in Adolf Pogorelec.

Oba gospoda sta delala z vso gorečnostjo na prižnici in v spovednici. Vse se je godilo prav spodbudno.

Ginljiv je bil začetek sv. misijona, krasen in veličasten večer ob 7 pred sklepom, ko je bila zvečer velika cerkev polna ljudi, vsa razsvitljena, ko je bil Jezus proščen za zamero v sv. R. Telesu — ko so vsi na glas odgovorili, da si odpusté, — in ko jim tudi duhovni pastir pové, da vsim odpusti — in — v znamenje tega dá sv. blagoslov se sv. R. Telesom. O res, prelép večer in krasen in ginljiv trenutek! — Tudi sklep je bil silno lep, ko se je sv. križ, ki ga je podobar Fr. Jontez lepo naredil, blagoslovil in v obhodu okoli cerkve nesel. Neslo je križ 6 mladenčev, a 6 deklet je svetilo. Križ je v cerkvi nasproti kerstnemu kamnu na pripravnem kraji — in je kinč cerkvi tudi v umetnem oziru, ker je lepo narejen. Misijon je bil oznanjen le za domačo duhovnijo. A prišlo je tudi družih dosti.

Duhovni pastir je vesel misijona. On izreka serčno hvalo gospodom, ki so spovedovati pomagali. Tudi čč. gosp. mis. Ad. Pogorelcu bodi topla hvala za trud! A požojnemu g. superiorju Janezu Kukoviču daj pa Oče mili v nebesih večni mir in pokoj — zlat — krasen venec večnega plačila za zadnji misijon, ki ga je obhajal na zemlji v rešenje duš! — Ta ponedeljek so bili ljudje povabljeni k sv. maši, ko so se molitve za ranjcega opravljale. Smert tako nagla pokojnega je nas vse užalila.

Rajni g. je bil vedno vesel in živahen, in je bil tudi pri obedu po sklepu. Le 2krat pri pridigi mu je bilo slabo prišlo, in sicer pri pridigi za dekleta, in pri sklepu. Djal je, da se mu poprej ni še nikoli tako zgodilo. Vendar se ni kaj slabega nadjal. Djal je, da se je doli gredé malo prehladil in da bo to kmalo dobro. Pa Bog je bil drugače sklenil. — A ni pa tudi čudo, da je kmalo opešal, kajti on se je silno trudil. Pridigoval je jedernato, glasno, prav goreče, ognjevito in celo uro. Tudi naši ljudje pravijo, da ni čuda, da je tako kmalo umerl, ker se je tako trudil. Ranjki — akoravno še mlad — je veliko misijonov že obhajal. On se je trudil — ves gorel, kakor pokojni naš J. Valjavec. Zato je pa kmalo dokončal ték svojega življenja, da poprej prejme plačilo za trud in delo. — Tudi lepo petje v cerkvi je ranjki zelo čislal. Zato je prosil, da se je vselej pred pridigo kaka misijonska zapela. Še sam je kaj navdušeno pri sklepu pél v čast sv. križa. — Morda — je mislil: o da bi tudi tako zamogel enkrat v nebeškem Jeruzalemu božjemu Jagnjetu pevati!! — Petje pri sv. misijonu je bilo prav spodbudno — v pravem cerkvenem duhu. Nove obhajilne pesmi, ki so letos v „Cerkv. Glasbeniku“ — so tako krasne, da morajo vsakemu vseč biti. —

Naj bodo te verstice v „Zg. Dan.“ v hvaležen spomin od Štangarjev čč. gg. Ad. Pogorelcu in † g. Janezu, ki se je zadnjikrat trudil s svojim tovaršem za zveličanje duš!! — R. I. P.! —

Iz Polhovega gradca. (Konec.) Ginljiv prizor je bil posebno v nedeljo med misijonom popoldan. Bila je pridiga od presvetega Rešnjega Telesa. Krepko, živo in ginljivo so popisovali prečastiti gospod misijonar našo mlačnost in nehvaležnost do Jezusa v presv. Zakramentu. Precej prostorna cerkev je bila vender zlasti ta dan in še naslednja dva dni tako natlačena, da je bilo viditi le glavo pri glavi. Krepke besede za (zveličanje duš tako vnetega ter gorečega misijonarja so segale globoko v serce ter pretresale še tako terdo in ledeno serce. Močno ginjena množica je z jokanjem naznanjevala žalost nad nehvaležnostjo in mnogotero nespodobnostjo, kakoršna se dobrotljivemu Jezusu tolikrat godí v presv. Zakramentu. Kako pretresljivo je bilo zlasti še v trenutku, ko so gosp. misijonar v imenu cele obilne množice Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu očitno prosili odpušanja ter je tudi cela množica očitno

s krepkim glasom ponavljala živo vero v Jezusovo pričujočnost v tem Zakramentu, in so zbrani poslušalci glasno obetali, da se bodo dobro in skerbno pripravljali na sv. Obhajilo, da jim ne bo ta presveta jed v pogubljenje, marveč v večno življenje in. da si vsi med seboj iz serca odpusté. O, pač ginljiv trenutek sprave z Jezusom in z bližnjim pred sv. Rešnjim Telesom! O, da bi imeli res vsi ljudje živo vero v Jezusa v presv. Zakramentu, da bi v resnici ljubili Njega, pogosto ga vredno prejemali ter ljubili tudi bližnjega, katerega nam ljubeznjivi Zveličar tako močno ljubiti veléva! Obnovilo bi se obličje zemlje. Srečni mladenči, srečne dekleta v svojih letih, srečni zakonski, vdovci in vdove v milosti pri svojem milem Zveličarji!

Nekaj posebnega, veličastnega ter ginljivega je bila tudi v torek popoldan, 27. listopada, k sklepu sv. misijona procesija s presv. Rešnjim Telesom. Slovesno priterkavanje veličastnih zvonov in veselo petje je povzdigovalo pobožna serca k milemu Jezusu. Pa tudi drugi dan še, v sredo, bilo je lepo. Bil je ta dan misijon za naše ranjce. Ob šestih zjutraj je bila namreč slovesna sv. maša za mertve in potem „Libera“ v cerkvi in na pokopališči. Res, vse v sv. misijonu je bilo spodbudno in ginljivo. Zaupljivo bo tudi sad obilen. Kako so bili ljudje goreči o sv. misijonu, je priča njih pridno obiskovanje misijonskih pridig, ako ravno imajo večinoma daleč po hribih hoditi do farne cerkve. Pokazali so svojo gorečnost s pridnim prejetjem ss. zakramentov. Sedem spovednic je bilo zmeraj močno obdanih, razun enega dne, ko so morali trije gg. spovedniki zaradi nedelje iti na svoj dom. Obhajanih je bilo o misijonu katic 2600, kar je veliko za našo duhovnijo, ki šteje 3000 duš (ko se mali otročiči odštejejo), če tudi je bilo dokaj tujih iz sosednjih duhovnij k nam privrelo. Veselje nad sv. misijonom so pokazali ljudje tudi s tem, da so precej v dan odhoda gg. misijonarjev, med slovesnim priterkavanjem zvonov, kar splošno govorili: „Dolgčas nam je, tako je bilo veselo o sv. misijonu.“

Bogu samemu pa je znano, koliko dobrega da storijo sv. misijoni med ljudstvom.

Spovedniki so bili: Dva čč. oo. frančiškana, Jože Bizavičar in Gotfrid Hlebec, ki sta se že precej 19. listop. z misijonarjema vred pripeljala k nam; Dobrovski č. g. župnik Jernej Babnik s č. g. kaplanom Jan. Košmeljem, č. g. Blaž Justin, farni oskerbnik v Černem verhu.

Vsim skupaj kličemo v imenu vsih faranov ter obiskovalcev sv. misijona: Bog jim poverni obilno in stoterno njihov trud, in jim dobrotno spolni, kar je obljubil po preroku Danijelu: „Qui ad justitiam erudiant multos, tanquam stellae fulgebunt in perpetuas aeternitates!“

Iz Amerike. St. John's College, 27. nov. — Prosim, ne zamerite; ker Vam tako dolgo časa ne pišem. V Novem Jorku so gosp. Buh obljubili, da bodo pisali za druge; a sadaj je bilo preveliko učenja, premalo časa ter sem odlašal.

Kakor je že znano, prepeljali smo se v 10 dneh čez veliko morje. Silnega viharja nismo imeli, vender tudi mirnega ne morja dosti vžili. Na barki bili smo največi reveži; jedí, ktere so se dobivale, nismo mogli vživati, in družega nismo imeli; da bi bili imeli vsaj sadja sabo, ne bi se nam bilo slabo godilo. A vse, kar smo prestali, pozabili smo že pri pogledu na „obljubljeno deželo“ in zares — „Novi svet!“ Nismo se ga mogli nagledati. Koliko bolj smo pa še stermeli, ko smo prišli v velikansko mesto New-York in ko smo memogrede vidili tudi druga velika mesta amerikska. Peljali smo se še 5 dni in 5 noči, da smo prišli na svoj zaželjeni kraj 3. listopada. Bili smo vsi prav veselo sprejeti. V

svojem novem stanu sem jako zadovoljen in srečen. Hrano imamo prav dobro, dvakrat na dan meso; red je tak, kakor ga je že K. popisal; dobimo pa vse, česar želimo, če tudi ni neogibno potrebno; tedaj kaj hočemo še več?

V nedeljo, 18. t. m. dovoljeno nam je bilo, da smo šli štirje k sv. Jožefu, poldrugo uro hodá od samostana. V tem mesticu je namreč nekaj slovenskih družin. Tu smo bili veselo sprejeti in dobro postreženi. Drugi pot povabljeni smo vsi Slovenci tje; nas je sedaj devet v vstavu; dva sta Kranjca, ki pa slovenski ne znata.

Od vsih prav serčno pozdravljeni. B.

Za novo leto.

Sreča kje je?

Kar na svetu je ljudi.
Vsak po sreči hrepení.
Kaj pa vender je le-to.
Da je srečen malokdo? . .

Ker večina je ljudi,
Ktere svet tako sledí,
Da si srečo tam lové,
Kjer je skrito le gorjé.

Svet obeta scer sladkost,
Daje vender le grenkost;
Slep je res, kdor ne spozná
Še goljufnega sveta.

Oh, nekteri ves gorí
Gerde poželjivosti!
Misli srečen biti le,
Če si spolni vse želje.

To ga loči od Bogá,
Mir mu zgiue iz sercá;
Kakor slep naprej dervi
Do nesrečne večnosti.

Drugi spet pa hrepení
Si bogastvo zbirati;
Po pravici, al' pa ne,
To mu vse enako je.

Al' kako mu je bridkó.
Kadar mora vzet' slovó,
Drugim zapustiti vse,
V večnost sam podati se!

Spet nekter'ga želja vsa
Je pa čast tega sveta;
Žlahten bit' želí gospod,
Slavljen in časten povsod.

Kmaló pa se čast zgubí,
Kakor dim se razkadí, —
Če ne prej pa ko umerjé,
Slave kon'c za njega je.

Le kdor ljubi res Boga
S cele duše in serca,
On je srečen tukaj zdaj,
In po smerti vekomaj.

A. V.

Tri solze in tri prošnje na sveto noč pri jaslicah.

Tri solze prinesem ti, Jezusek moj,
K tem jaslicam bornim v darilo nocoj;
Za tiste pa Detice božje mi daj
Tri dare, za ktere Te prosil bom zdaj:

Naj prva kot biser mi kane z očés
V zahvalo, da prišel si k nam Ti z nebes;
Sovražnik premagan spred nas zdaj beží,
Moč spone njegove nas več ne derží.

In drugo solzico ti bodem prelil,
Ker večkrat v življenju sem hudo grešil;
O da bi zamogel bridkosti umret',
In solzni očesci pred Taboj zapret'!

In tretja solzica za pričo naj bo,
O Detce, kako Te res ljubim gorkó.
Res ljubim Te, Jezusek, ljubim čez vse,
Po Tebi zdihuje mi vedno serce.

O Detice božje, daj meni za-to,
Te prosim zaupno. Te prosim serčno,
Izbrane tri lepe nebeške darí,
Za ktere naj hvala Ti v veke doní.

Dobrótljivi Jezusek, prosim Te, daj,
Da v milosti blagor mi teknejo naj,
In božje dobrote tak' rabim zvestó,
Da sklenjen vse véke ostanem s Tabó.

Odpusti mi Jezusek, kar sem grešil,
Odpusti, da zloben in mlačen sem bil;
Dodeli imeti mi čisto sercé,
Pobožno živeti do zadnjega dné.

In k Tebi zakličem še bolj hrepeneč:
Daj Jezus ljubezni, ljubezni še več!
Daj, čednost da vsaka mi v serci cveti,
Da sredi med njimi Kralj rožic si Ti.

O hiti Marija mi zdaj na pomoč,
Te dare sprostiti pri jaslih to noč!
Svet' Jožef, si Detetu slavni rednik,
Te prosim, o bodi tud' moj pomočnik!

S. M. Bonavent.

Razgled po svetu.

Angleško. Anglija boje hoče le toliko vojakov poslati v Egipt, kolikor jih bo za varstvo Egipta samega potreba, za Sudan pa da se ne bo brigala. — Najberže pa bode Anglija le čakala, da tudi v Sudanu grozdje zanjo zacvetè. Kdo neki bo verjel, da bi bila Anglija, tako je gladna po gospostvu na vodah, pa vnmarna za sloveči Nil in njegove bregove?

Djanje sv. Detinstva se vsled enciklike Leona XIII o razširjanji sv. vere, med pogani in po jutrodeželskih šolah znatno razširja. L. 1882 so ti misijoni kerstili 413.049 neverskih umirajočih otročičev. V srednji Afriki so odkupili 900 otročičev, odmejenih prej v sužnjost in smert. In sedaj odgojajo 90.000 otročičev v keršanski veri.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Oseba v hudi nevarni bolezni prosi prav lepo ude bratovske, prosi tudi ude tretjega reda, med katere je enako zapisana, za goreče prošnje k Bogu, ljubi Materi Mariji, in sv. Antonu za srečen izid hude bolezni, da bi ne bilo potreba, kakor zdravnik misli, kake operacije. Prosim, molite zame ubogo revo. — Bolna gospa se priporoča N. lj. Gospej in sv. Antonu, da bi ozdravela. Morebiti se najde kaka duša, ki bi hotla opraviti v ta namen kako 9dnevnicó. — Sestra priporoča pijanskega in preklinjavskega brata za spreobrnjenje. — Neka oseba za odkritoserčno spoved. — Za ljubo terdno zdravje

po priprošnji M. B., sv. Jožefa in o spremembi mojega življenja za srečen zakon in vgodne domače razmere se serčno priporoča nekdo. — Neimenovan, da bi se pravica skazala, kakor je božja volja, in da bi bil obvarovan pred hudimi nevarnostmi.

Listek za raznoterosti.

V uršulinskem samostanu je bilo pretekli petek 33 ubožnih šolskih deklic z obleko in s kruhom obdarovanih; vsak otrok je dobil štiri reči od obleke in štruco kruha. To so darovi od gospodičin notranje šole, ki so obleko po nekoliko same delale, sploh pa same sebi pritergovale, da so ubožne sestrice razveselile. Bog poverni lepo blagoselčnost!

V Hrastju je po dolgi bolezni in večkrat s ss. zakramenti prevedena 21. grudna umerla in 23. grudna bila pokopana v Polji znana in mnogospoštovana Neža Šiška. Čast. g. škofov kaplan Jožef z brati in sestrama vred predrago ranjco sorodnikom, prijatlom in znancem priporočajo v blagi spomin in molitev.

Grozna nesreča in ob enem velika sreča. V Idriji je zadnji petek v Adventu, 21. t. m., France Albreht padel 220 metrov globoko v votlino, po kateri se s tako imenovano „tono“ ruda ali ljudje iz rudnika kviško vzdigujejo. Bil je, se vé, kar precej mertev. Posebna sreča pri tem pa je to-le:

Zjutraj tistega dne je imel iti na svoje opravilo, sprosnil pa si je dopoldne odpust, da pojde zato popoldne na delo, rekoč, da se mora iti očistiti, namreč adventno spoved opraviti, kar se je tudi res zgodilo; in popoldne pri delu se mu je zgodila nesreča.

Ali ni reveža prav angelj-varh priganjal, da se je na svojo naglo smert tako lepo pripravil? „Bodite toraj

pripravljeni, ker ne veste ne dneva, ne ure, kedaj Gospod pride!“ — Imel je prav lép pogreb v nedeljo; tudi veliki vradniki so se vdeležili. Bog mu daj večni mir!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Duhovnja Begunjska je razpisana do 31. prosenca. Prestavljeni so čč. gg.: Jan. Novak iz Mošenj v Begunje za administratorja; Peter Berčič iz Kočevja za administratorja; v Stari Log; Jan. Smrekar iz Polhovega gradca v Kočevsko mesto; Julij Čuk iz Vipave v Logatec; Jan. Ferjančič ostane v Rovtah. Preselijo se dalje čč. gg.: Fr. Arhar, kurat v Voglji, za duhovnega pastirja šolskih Sester v Repnje; Jan. Pečár, kurat v pok., z grada Hmelnika v Veliki Gaber, in Ant. Jakšič, župnik v pok., s Fare pri Kostelu na Razderto.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. kapl. Jož. Borštnar 3 gld. — Čast. g. Jož. Kerčon 2 gld. — Čast. g. župn. Anton Tavčar 10 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Iz Radeč čast. g. župnik A. Pavlič 10 gld. — Čast. g. Jož. Novak, župnik v Feldhof-u pri Gradcu za srečke v. 1920 poslal 10 gld. — Trebelno po čast. g. župn. J. Šullerji 10 gld. za srečke, 2 gld. od dobrotnikov. — Čast. g. župnik And. Pavlič 2 gld. 70 kr.

(Drugi dar. prih.)

Veselo novo leto

naročnikom, prijatlom, vsem ljubim Slovincem!

Vabilo k naročevanju na

„ZGODNJO DANICO“

za prvo polovico leta 1884.

Spoštovani čitatelj! Preglej kaki letnik „Zgodnje Danice.“ Našel bodeš v njem polno spisov od naj boljših in naj spretniših slovenskih sinov; vidil boš, da je Danica zakladnica vsih važniših cerkvenih in mnogoterno tudi svetnih dogodb, zlasti bolj obširno tega, kar se je po Slovenskem in še posebno v domači deželi godilo. Pokazal se ti bo hram premnogih dopisov iz Bosne in družih jugoslovenskih dežel, iz družih misijonov, mnogo sporočil od naših verlih rojakov iz daljue Amerike itd., da molčimo o številnih domačih zanimivih dopisih. Če rad poješ, imaš v nji pésem vsakterih na zbiro; če ljubiš poduk in vedrilo, nahajaš veliko lepih, tudi osoljenih izgledov za našo ljubo mladino in za odrašeno ljudstvo, v „Razgledu mnogo politiških pušic in vestic; v „Listku“ veliko število drobnih novic in tudi mušic; pa tudi pušico za darove, ako si želiš žep kaj olajšati. Pa kdo bo vse poštel; raji sam preglej Danico, in pošlji v Blaznikovo tiskarno naročnino tudi za novi letnik 1884, ki se zdajci prične s pomočjo Božjo in vsega spoštovanja vrednih prijateljev, katerim poverni njihov trud in darežljivost ljubi Bog na posredovanje nebeške zgodnje „Danice!“

Naročnina znaša:

Za celo leto po pošti 4 gld 60 kr.

pol " " " 2 " 40 "

V tiskarni primeroma 4, — 2, — 1 gld.

Za prinašanje na dom se plača 40 kr. na leto. Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina naj se po naj cenejši poti poštnih nakaznic pošilja pod naslovom: Blaznikova tiskarna v Ljubljani.

Vredništvo in založništvo.

Odgovorni vrednik: Luka Jeran. — Tiskarji in založniki: Jožef Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.